

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE
NAIH nyilvántartási szám: 40689

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-1839/2019. számú ügyben

Előadó: dr. Szabó Gergely

Érintett szerv: Martonvásár Város Önkormányzata

2019.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-1839/2019. számú ügyben
(Előzmény ügy: AJB-4812/2018.)**

Előadó: dr. Szabó Gergely

Az eljárás megindítása

Egy magánszemély beadványozó panasszal fordult az alapvető jogok biztosához Martonvásár Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) által kivetett kommunális adóval kapcsolatban.

A panaszos álláspontja szerint az Önkormányzat jogalap nélkül vetett ki az ingatlana után kommunális adót, az ugyanis szőlő terület, így nem minősül adótárgynak.

Az ügyben felmerült az Alaptörvény XXX. cikkében rögzített közteherviselés elvével és az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiságra visszavezethető jogbiztonság követelményével összefüggő visszásság, illetve közvetlen veszélyének a gyanúja. Erre tekintettel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (továbbiakban: Ajbt.) 20. § (1) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa vizsgálatot indított, és a vizsgálat során több alkalommal tájékoztatást kért a panasszal érintett Önkormányzat jegyzőjétől, valamint az illetékes Fejér Megyei Kormányhivatalt (továbbiakban: Kormányhivatal) vezető kormány megbízottól (továbbiakban: Kormány megbízott).

Az érintett alapvető jog és elvek, alaptörvényi rendelkezések

- a közteherviselés elve: *„Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.”* Alaptörvény XXX. cikk]
- a jogállamiság elve: *„Magyarország független, demokratikus jogállam.”* [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés]
az önkormányzat adómegállapítási jogosultsága: *„A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között [...] dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről; [Alaptörvény 31. cikk (1) bekezdés h) pontja]*
- az önkormányzati jogalkotás helye a jogrendszerben: *„Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.”* [Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdés].

Az alkalmazott jogszabályok

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Helyi adó tv.)
- Martonvásár Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 27/2017. (XI. 29.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.)

A megállapított tényállás, az érintett szervek nyilatkozatai

1. A beadványozó kifogásolta, hogy álláspontja szerint az Ör. 2. § szabálytalanul, magasabb szintű jogszabállyal – nevezetesen a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény 5.§ 17. pontjával – ellentétesen határozza meg a „szőlőültetvény” fogalmát. Kifogásolta különösen, hogy álláspontja szerint az önkormányzati rendeleti fogalom-meghatározás nem tartalmazhat rendelkezést arra nézve, hogy milyen százalékban van a terület ténylegesen szőlővel beültetve.

Panaszos rögzítette, hogy álláspontja szerint – mivel az Ör. 2.§ szerinti korlátozó rendelkezéstől el kell tekinteni – az Ör. 10. § alkalmazásával (amelynek releváns fordulata szerint: *„Mentes az adó alól a HÉSZ-ben kertés mezőgazdasági területként megjelölt területen elhelyezkedő szőlőültetvény [...]”*) adómentesség kell, hogy érvényesüljön minden olyan telek vonatkozásában, amelyek az ingatlan-nyilvántartásban „szőlő” művelési ágban vannak nyilvántartva.

2. A Martonvásár Város Jegyzője tartós távollétében eljáró aljegyző (továbbiakban: a Jegyző) megkeresésekre megküldött válaszában a következőket adta elő.

Az Ör. eredeti szövege már módosításra került a Kormányhivatal FE-02/827-1/2019. sz., 2019. április 17-én kelt törvényességi felhívásának megfelelően. Ez a felhívás nem érintette a szőlőültetvények részére biztosított mentesség intézményét, illetve a „szőlőültetvény” fogalmának olyan meghatározását, amely százalékos arányban meghatározza, milyen arányú telepítettség mellett tekinthető valamely terület szőlőültetvénynek (ennek megfelelően, milyen esetben jár ilyen terület után kommunális adóra vonatkozó mentesség).

A Jegyző előadta, hogy az adómentesség célja a helyi szőlőművelés fejlesztése, és ezzel a céllal összhangban állapították meg azt a követelményt, hogy a mentesség biztosításának előfeltétele a betelepítettség jelentős (60%-os) mértéke. Rögzítette, hogy magasabb szintű jogszabállyal az Önkormányzat álláspontja szerint a rendelkezés nem ellentétes, mivel *„az Ör. a felettes jogszabályok által definiált jogszabályban meghatározott fogalmakat tiszteletben tartva és nem megmászva azt csupán egy határszámot szab a mentesség biztosításához mely kizárólag a gyakorlati hasznosítást érinti.”*

3. A Kormány megbízott megkeresésekre megküldött válaszában a következőket adta elő.

Az Ör. vizsgálata során a megkeresés tárgyát képező és egyéb kérdésekben a Kormányhivatal FE-02/827-1/2019. számon, 2019. április 17-én törvényességi felhívást adott ki. Ebben a felhívásban rámutattak – egyebek mellett – arra, hogy nem megfelelő az Ör. „szőlőültetvény” fogalmát meghatározó rendelkezése, amelynek a javaslat kibocsátásakor hatályos szövege szerint: *„szőlőültetvény: szőlővel legalább 60 %-ban beültetett ingatlan, amelyet szőlő vagy szőlő szaporítóanyagának előállítására céljából művelnek, ilyen célból szőlőt telepítenek, azzal, hogy ebben az esetben teleknek minősül a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 1. § (7) bekezdése szerinti ingatlan is”*.

Ebben a felhívásban rámutattak, hogy a Helyi adó tv. 52.§ 16. pontja meghatározza a „telek” fogalmát. Ezt a meghatározást együtt kell alkalmazni a termőföldnek minősülő, a telek fogalma alól kivett területek tekintetében együttes alkalmazásban a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Termőföld tv.) 1. § (1) és (7) bekezdéseivel, valamint 2.§ 19. pontjával. A Helyi adó tv. szerinti fogalmat önkormányzati rendelettel szűkíteni vagy bővíteni nem lehet. A Kormány megbízott rögzítette, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a 11/2019. (V. 15.) önkormányzati rendelet elfogadásával a javaslatnak megfelelően módosította a rendeletet, nevezetesen az Ör. szövegéből törlésre került az *„azzal, hogy ebben az esetben teleknek minősül a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 1. § (7) bekezdése szerinti ingatlan is”* fordulat.

A Kormány megbízott előadta továbbá, hogy az ombudsmani megkeresést követően elvégezték a módosításokkal egységes szerkezetű Ör. törvényességi felülvizsgálata során történő újabb vizsgálatát. Az újabb vizsgálat alapján a Kormány megbízott az Möt. 134.§ (1) bekezdése szerinti törvényességi felhívással élt az Önkormányzat felé (FE/02/983-1/2019. ügyszámú, 2019. augusztus 15-én kelt felhívás). Az újabb felhívásban – egyebek mellett – rögzítésre került, hogy a Helyi adó tv. 2. § alapján az önkormányzatok adómegállapítási joga csak a Helyi adó tv.-ben meghatározott adóalanyokra és adótárgyakra terjed ki. Ezt a rendelkezést együtt kell alkalmazni a Helyi adó tv. fogalom-meghatározásokat tartalmazó 52.§ rendelkezéseivel (különösen a „telek” fogalmát rögzítő 52.§ 16. pontjával és „termőföld” fogalmát definiáló 52.§ 17. pontjával), valamint a Termőföld tv. „ültetvény” fogalmát meghatározó 2.§ 21. pontjával. *Mindezek alapján – a felhívás szerint – a „szőlőültetvény” fogalmának bevezetésével az Ör. továbbra is olyan adótárggyal bővíti a telekadó tárgyainak körét, amelyre nem terjed ki a Helyi adó tv. tárgyi hatálya.*

3. A Kormány megbízott és a Jegyző ismételt megkeresésekre egyaránt arról tájékoztattak, hogy az Önkormányzat a FE/02/983-1/2019. ügyszámú (újabb) törvényességi felhívásban foglaltakkal egyetértett.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a 192/2019. (IX. 3.) határozatban felhívta az Önkormányzat jegyzőjét az Ör. módosításának előkészítésére.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint az Ajbt.-ben e bekezdés alatt felsorolt valamely szerv tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Ajbt. 18. (1) bekezdés b) pontja értelmében az alapvető jogok biztosának hatásköre a helyi önkormányzatok tevékenységére, illetve mulasztásaira kiterjed.

Az Ajbt. 37. § értelmében, ha az alapvető jogok biztosa álláspontja szerint a visszásság valamely jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz felesleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezésére, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiányára vagy hiányosságára vezethető vissza, a visszásság jövőbeni elkerülése érdekében javasolhatja a jogalkotásra vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz kiadására jogosult szervnél jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását, hatályon kívül helyezését vagy kiadását, illetve a jogszabály előkészítőjénél jogszabály előkészítését. Ennek alapján az ügy vizsgálata során a jogszabályi háttér, nevezetesen az érintett önkormányzati rendelet áttekintésére lehetőségem volt.

II. Az érintett alapvető jogok és elvek tekintetében

Az alapvető jogok biztosáé egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggés-rendszer feltárása során autonóm, objektív módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi tesztek.

Az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában rögzítette a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságával kapcsolatos álláspontját. A testület elvi élel azt mondta ki azt, hogy *„az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket.”*

Így jelen ügyben is elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek jelen ügyben releváns szempontok szerinti értelmezése során – ellenkező tartalmú alkotmánybírósági döntés megszületéséig – irányadónak tekintem az Alkotmánybíróság által mind az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően, mind az azt követően meghozott határozataiban, azok indokolásában kifejtett megállapításokat, következtetéseket.

Az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdése rögzíti a jogállamiság elvét, melyből levezethető a jogbiztonság követelménye. Az Alkotmánybíróság 56/1991. (XI.8.) AB határozatában kifejtette, hogy a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított

működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket. A 9/1992. (I. 30.) AB határozat a jogállam nélkülözhetetlen elemeként határozza meg a jogbiztonságot. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. *A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.*

Az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése, 31. cikk (1) bekezdés h) pontja, valamint 32. cikk (3) bekezdése együttes alkalmazásából a következő megállapítások adódnak. Az adózási kérdésekben jogalkotó széles keretek között mérlegelhet a köztehermérték megállapításakor, valamint szabadsága igen nagy abban a kérdésben is, hogy a közteherviselési kötelezettség kiindulópontjaként milyen gazdasági forrást választ ki, és ennek alapján mit jelöl ki a közteher tárgyának. (620/B/1992. AB határozat). Ez a szabadság a helyi adók tekintetében az önkormányzati jogalkotót azonban korlátozottan illeti meg. Az Alkotmánybíróság a 670/B/1997. AB határozatban leszögezte, hogy *a helyi önkormányzat az adó-megállapítási joga körében a törvény keretei között – rendelkezik döntési szabadsággal a helyi adópolitika kialakítására. A törvényben szabályozott kérdésekben a törvénnyel nem lehet ellentétes a helyi szabályozás, a törvényben nem szabályozott kérdésekben viszont az önkormányzat (a helyi sajátosságokat, gazdaságpolitikai, adópolitikai szempontokat, a lakosság szociális körülményeit mérlegelve) szabadon alakítja ki a szabályokat.*

A közös terhek viseléséhez való hozzájárulás alkotmányos kötelezettség. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Valamilyen közteherviselési kötelezettség előírása csak akkor alkotmányos, ha az adókivetés megfelel a *legalitás elvének*. Ebből az elvből követelményként következik, hogy törvény írja elő az adó alanyát, tárgyát, törvény (illetve helyi adó esetében törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendelet) szabja meg annak mértékét, továbbá, hogy az egyedi esetben kivetett adó jogszabályra visszavezethető legyen.

III. Az ügy érdeme tekintetében

1. Az Ör. szabályozásának keretei

A Helyi adó tv. 2. § rendelkezése értelmében: *„Az önkormányzat adómegállapítási joga az e törvényben meghatározott adóalanyokra és adótárgyakra terjed ki.”*

A fenti jogszabályhelyet és az Alaptörvény fent hivatkozott rendelkezéseit is figyelembe véve, mint arra a Kormány megbízott helyesen hivatkozott, a Helyi adó tv. adóalanyokra és adótárgyakra vonatkozó szabályai kógens, eltérést nem engedő szabályoknak minősülnek.

A Kúria több döntésében rögzítette, hogy *az önkormányzat adórendelet megalkotásakor élvezett szabadsága nem terjed ki arra, hogy az adó alanyi körét és az adótárgy fogalmát a helyi adóról szóló törvényi szabályoktól eltérően, akár kedvezőbben határozza meg. Az adó alanyának és tárgyának meghatározása tekintetében az önkormányzatoknak nincsen döntési szabadsága, hanem azt a törvény rendezi, a Helyi adó tv. fent idézett rendelkezéseivel. A Kúria levezetése szerint a Helyi adó tv. általános rendelkezései meghatározzák a helyi adó alanyát és tárgyát. A Helyi adó tv.-nek az adótényállás egyes elemeit megállapító rendelkezései kógens, azokat a helyi jogalkotónak a jogállamiság-jogbiztonság és az adókötelezettség megállapításának garanciális szabályaiként tiszteletben kell tartania. Ennek megfelelően az önkormányzat nem jelölhet meg a Helyi adó tv.-től eltérő adóalanyi (vagy adótárgyi) kört. Erre a Kúria a releváns gyakorlatában több esetben is utalt (Köf.5002/2016., Köf.5066/2013, Köf.5018/2015, Köf.5020/2015 sz. ügyekben hozott határozataiban), és az Alkotmánybíróság is ugyanígy értelmezte a kérdést (99/2011. (XI. 17.) AB határozat).*

2. Az Ör. szabályozásának értékelése

Az Ör. jelenleg hatályos, a vizsgálat szempontjából releváns rendelkezései a következők:

2. § E rendelet alkalmazásában

c) gyümölcsös: az ingatlan-nyilvántartásban ekként bejegyzett földrészlet;

i) szőlőültetvény: szőlővel legalább 60 %-ban beültetett földrészlet, amelyet szőlő vagy szőlő szaporítóanyagának előállítására céljából művelnek, ilyen célból szőlőt telepítenek.

A magánszemély kommunális adója tekintetében az Ör. a következőket rögzíti:

10. § (1) Mentés az adó alól a HÉSZ-ben kertés mezőgazdasági területként megjelölt területen elhelyezkedő szőlőültetvény, továbbá a HÉSZ-ben kertés mezőgazdasági területként megjelölt területen elhelyezkedő gyümölcsös.

A Helyi adó tv. releváns rendelkezései (a fent hivatkozott 2. § mellett) a következők:

- Általánosságban:

6. § Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy: [...]

d) az e törvény második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítékaul szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel kibővítsé,

- A telekadó tekintetében:

17. § Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő telek.

18. § Az adó alanya (3. §) az, aki az év első napján a telek tulajdonosa. Ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog, illetőleg több tulajdonos esetén a 12. §-ban foglaltak az irányadók.

- a magánszemély kommunális adója tekintetében:

24. § Kommunális adókötelezettség terheli a 12. §-ban, valamint a 18. §-ban meghatározott magánszemélyt, továbbá azt a magánszemélyt is, aki az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti jogával rendelkezik. Amennyiben a lakásbérleti jogviszony alanyai bérlőtársak, akkor valamennyi bérlőtárs által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban megjelölt magánszemély tekintendő az adó alanyának. Ilyen megállapodás hiányában a bérlőtársak egyenlő arányban adóalanyok.

26. § Az adó évi mértékének felső határa a 11. §-ban és a 17. §-ban meghatározott adótárgyanként, illetőleg lakásbérleti jogonként legfeljebb 17 000 Ft.

- az értelmező rendelkezések tekintetében:

52. § E törvény alkalmazásában: [...]

16. telek: az épülettel, épületrésszel be nem épített földterület, ide nem értve

a) a belterületen fekvő termőföldet, feltéve, ha az tényleges mezőgazdasági művelés alatt áll,

b) a külterületen fekvő termőföldet, [...]

17. termőföld: az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, fásított terület, halastó művelési ágban nyilvántartott földrészlet;

A fentiekből a következő megállapítások adódnak. A magánszemély kommunális adója adónem tekintetében az adótárgyat kifejezetten, közvetlenül szabályozó rendelkezés a Helyi adó tv.-ben nem található, ez azonban nem jelenti azt, hogy a kérdést a Helyi adó tv. ne rendezné. A Helyi adó tv. 26.§ utaló szabályozás szerint a magánszemély kommunális adója tárgya lehet:

(a) a Helyi adó tv. 11.§-ban szabályozott adótárgy, vagyis a Helyi adó tv. 11.§ szerinti építmény

(b) a Helyi adó tv. 17.§-ban szabályozott adótárgy, vagyis a Helyi adó tv. szerinti telek

(c) lakásbérleti jog

Ugyanez az értelmezés adódik a Helyi adó tv. 24.§-ából is, ti. adóköteles (az ott hivatkozott rendelkezéseknek megfelelően) (a) esetben az építmény tulajdonosának, (b) esetben a telek tulajdonosának minősülő személy, illetve (c) esetben a lakás bérleti jogával rendelkező személy.

A jelen vizsgálat szempontjából nem releváns az építmény, illetve a lakásbérleti jog magánszemély kommunális adójával történő adóztatása. A lényeges körülmény, hogy az

építménynek, lakásnak nem minősülő ingatlanok közül a magánszemély kommunális adójának tárgya a Helyi adó tv. szerinti telek lehet. A telek Helyi adó tv.-ben rögzített fogalma alá nem tartozik sem a belterületen fekvő termőföld (feltéve, ha az tényleges mezőgazdasági művelés alatt áll), sem a külterületen fekvő termőföld. A Helyi adó tv. 52.§ 17. pontja alapján termőföldnek minősül az ingatlan-nyilvántartásban szőlő művelési ágban nyilvántartott földrészlet, mégpedig arra tekintet nélkül, hogy az ténylegesen milyen arányban szőlővel beültetett földrészlet.

A teljesség kedvéért rögzítendő, hogy a termőföldnek nem minősülő (művelés alól kivett területként nyilvántartott), de mezőgazdasági művelés alatt álló területek pedig törvényi mentesség alá eshetnek. Ebben a körben a Helyi adó tv. a mezőgazdasági művelés alatt álló belterületi telek fogalmát is meghatározza, amely meghatározásból kitűnik a telek ilyen minőségének meghatározására alkalmazandó eljárásrend is (Helyi adó tv. 52. § 15. pontja).

Valamely adónem tekintetében adótárgynak nem minősülő dolgot, ingatlant a helyi adókról rendelkező önkormányzati rendelet – az adott adónem vonatkozásában – nem vonhat szabályozási tárgykörébe. Arra nem csupán adót nem vehet ki az önkormányzat, hanem mentességben sem részesítheti, tekintve, hogy az (az adott adónemmel) egyáltalán nem adóztatható.

Ez indokolja azt, hogy nem csak a telekadó, hanem a magánszemély kommunális adója tekintetében is kizárólag olyan szabályozás fogadható el, amely alapján egyértelműen megállapítható, hogy „telek”-nek nem minősülő (és egyéb alapon adótárgynak nem minősülő) ingatlan nem esik az érintett helyi adó hatálya alá.

Ez nagy jelentőséggel bír a jogbiztonság érvényesülése szempontjából is, mivel ily módon válik az önkormányzati rendelet világos, egyértelmű, kiszámítható és előrelátható szabályozássá. Valamely adónem tekintetében adótárgynak sem minősülő dolog (vagyonelem, tulajdoni tárgy) tekintetében az adott adónemet érintő adókötelezettség nem áll fenn. Ezt az egyértelmű jogelvet ronthatja le, valamint a jogalkalmazást elbizonytalaníthatja, ha ilyen dologra az önkormányzati rendelet egyben mentességet is kimond.

Utalok arra, hogy ilyen mentességi szabályozásnál felmerülhet annak veszélye, hogy a mentesség alá nem tartozó, de egyben adótárgynak sem minősülő dolgokra az önkormányzat adót vet ki; nem lesz továbbá egyértelmű, hogy az adott dologra adó nem csak adófizetési, hanem az adó bevallására vonatkozó kötelezettség sem áll fenn, és mentességet sem kell kérelmezni (hiszen a törvény alapján az adott adóval eleve nem sújtható az érintett dolog).

A fentiek alapján megállapítom, hogy a hatályos szövegezés mellett az Ör. magánszemély kommunális adója tekintetében megállapított szabályok sértik a helyi adózás alkotmányos keretrendszeréből levezethető követelményeket, így ez az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésében meghatározott jogalkotás rendjébe ütközik és a B) cikk (1) bekezdéséből következő, a jogbiztonság követelményével összefüggő visszasságot okozott.

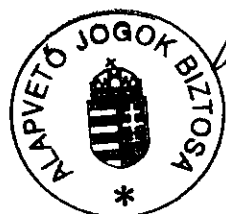
IV. Az ombudsmani intézkedések mellőzésére vonatkozó megfontolások

Az alapvető jogok biztosa jogosult dönteni az Ajbt. 31.-38.§ szerinti intézkedések alkalmazásáról, ebből a szempontból a panaszbeadvány szerinti esetleges kérelem nem köti.

A jelen esetben, tekintettel a Kormányhivatal FE/02/983-1/2019. újszámú törvényességi felhívására és tekintettel az Önkormányzat Képviselő-testületének 192/2019. (IX. 3.) határozatában foglaltakra, megállapítható, hogy a jogszabály felesleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezéseit, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiányosságait érintően a jogalkotásra jogosult szervnél a jogszabály módosítása folyamatban van. Ezért külön ombudsmani intézkedést a jelen esetben nem látok indokoltnak.

Jelen jelentést figyelemfelhívás céljából megküldöm az érintett Önkormányzat Jegyzőjének, valamint a Kormány megbízottnak, kérve egyben, hogy az Ör. módosításának tényleges megtörténtéről szíveskedjenek tájékoztatni.

Budapest, 2019. november 25.

Dr. Kozma Ákos